



**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

NOTAT HANDLINGSPLAN FOR ENERGI TIL OVERKOMMELIGE PRISER (ACTION PLAN ON AFFORDABLE ENERGY)

2. MAJ 2025

INDLEDNING

I Nordjylland har vi en ambition om at udvide produktionen af grøn energi og styrke elnettet. Netop det er centrale elementer i EU's nye strategi, Handlingsplanen for energi til overkommelige priser. Planen handler om at styrke den europæiske energiunion og derved bidrage til at styrke EU's konkurrenceevne og økonomiske stabilitet, som Kommissionen har lagt stor vægt på de seneste måneder. Planen blev annonceret i EU's konkurrenceevnekompass, som er Kommissionens svar på nogle af udfordringerne, som europæiske virksomheder står overfor - herunder høje energipriser. Planen bygger videre på strategien Energiunionsspakken fra 2015, og den hænger desuden sammen med den del af aftalen om ren industri (*Clean Industrial Deal*), som handler om lavere energipriser. [Du kan finde et notat om aftalen om ren industri her.](#)

Handlingsplanen er en del af en bredere vision for at gøre EU mere selvforsynende og bæredygtig. Dette indebærer ikke kun at reducere afhængigheden af fossile brændsler, men også om at skabe en mere robust og fleksibel energisektor, der kan håndtere fremtidige udfordringer. Visionen i planen er at forene hensyn til klimaet, konkurrenceevnen og sikkerheden gennem udbygningen af vedvarende energi. Den er derfor vigtig for Danmark og Nordjylland, der allerede har etableret sig som en leder inden for grøn energi.

Kommissionens mål med planen er at sikre, at energipriserne i EU bliver konkurrencedygtige i forhold til priserne i andre globale økonomier, herunder USA og Kina. EU betaler i øjeblikket 2-3 gange så meget for elektricitet som USA og 4-5 gange så meget for naturgas som følge af EU's manglende naturressourcer og udfordringer for det indre marked på energiområdet. Forskellen skal reduceres gennem en række kort- og langsigtede initiativer. Kommissionen vil sikre lavere elpriser ved at indføre færre og mere fleksible afgifter, styrke den grønne elproduktion og gøre energimarkedet mere integreret. Planen indeholder også initiativer, der skal sikre velfungerende gasmarkeder samt en større forsyningsikkerhed og et stærkere beredskab gennem elektrificering, så fremtidige energikriser bliver sjældnere og mere overkommelige.

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@nde.eu



TARIFFER OG GASMARKEDER

I årene før energikrisen i 2022 og 2023 udgjorde afgifter over 40% af elregningen, mens omkostninger til nettet og selve energikilden omtrent udgjorde hhv. ca. 25% og 35%. Under energikrisen udgjorde afgifter og omkostninger til nettet lige over 20%, mens udgifterne til energikilder udgjorde op mod 60%. Det skyldtes både mindre gasleverancer fra Rusland og lavere skatter på elektricitet.

For at sikre lavere elregninger for forbrugere og virksomheder anbefaler Kommissionen derfor først og fremmest at sænke afgifter på elektricitet eller fjerne dem helt, hvis de ikke er energirelaterede, som nogle lande gjorde under energikrisen. En høj afgift mindsker nemlig ifølge Kommissionen incitamentet til at investere i vedvarende energikilder og elektrificere virksomheders produktion.

Kommissionen vil derudover i 2025 komme med en anbefaling til, hvordan medlemslande kan udforme tariffer, som skal skabe et større incitament for brugerne af elnettet til at flytte deres forbrug til tidspunkter og steder, hvor der er mindre belastning. Det vil mindske behovet for udvidelser af elnettet og dermed også lavere tariffer på længere sigt. Kommissionen vil fremsætte et lovgivningsforslag for at gøre anbefalingen juridisk bindende, hvis de finder det nødvendigt. Kommissionen vil også øge konkurrencen i udbuddet på elektricitet gennem en vejledning til medlemsstater, så eksisterende hindringer for skifte af leverandør fjernes.

Et andet vigtigt initiativ i EU's handlingsplan for energi er at skabe velfungerende gasmarkeder. Priserne på gas påvirker både forbrugerne af gas, men de har også stor indvirkning på elpriserne. Kommissionen vil derfor nedsætte en taskforce for gasmarkedet, som skal forhindre konkurrenceforvridning på gasmarkedet, og de forslår ligeledes en aggregering af efterspørgslen på naturgas for europæiske virksomheder, så den store samlede købekraft i EU udnyttes.

UDBYGNING OG INTEGRATION

Foruden de førnævnte løsninger på kort sigt ønsker Kommissionen også at sætte fart på udbygningen af både vedvarende energi og elnettet for at mindske priserne på længere sigt.

For det første vil Kommissionen fremme elkøbsaftaler og langsigtede kontrakter mellem udviklere af ren energi og forbruger. Elkøbsaftaler mindsker usikkerheden ved grønne projekter ved at sikre en langsigtet pris for produktionen, mens de giver prisstabilitet for forbrugerne. Det vil

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeu.dk



**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

ifølge Kommissionen understøtte investeringsbeslutninger både for udviklingen af rene energikilder og elektrificering hos virksomheder. Mere konkret vil Kommissionen fremme elkøbsaftaler gennem et samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank (EIB) om at lancere et pilotprogram for modparten i elkøbsaftalerne, som virksomhederne indgår. Pilotprogrammet vil have en ramme på €500 mio. Kommissionen vil derudover vejlede medlemsstaterne i udformningen af effektive differencekontrakter, som skal garantere udviklere af grønne energiprojekter en mindstepris for deres elektricitet.

Svingende elpriser er dog kun en af udfordringerne for udviklere af ren elproduktion. En anden er lange godkendelsestider, som bidrager til en tidsramme for nye projekter på op mod 10 år. Kommissionen vil derfor fremsætte lovgivningsforslag for at fremskynde udstedelsen af godkendelser og opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt at styrke godkendelsesmyndigheder og implementere de seneste godkendelsesreformer. De har ifølge Kommissionen medført en besparelse i godkendelsestiden på 1-3 år i Tyskland.

Kommissionen har også et stort fokus på integrationen og fleksibiliteten i elnetten på tværs af lande. Selvom EU har verdens mest integrerede elnet, er der stadig et stykke vej til den 'Energiunion', som handlingsplanen bebuder, og det medfører store regionale prisforskelle i Europa. Kommissionen vil derfor fremlægge en pakke om europæiske net, mens Den Europæiske Investeringsbank vil levere modgarantier til producenter af netkomponenter for et vejledende beløb på mindst €1,5 milliarder. Kommissionen vil ligeledes udstede en hvidbog om dybere integration af elektricitetsmarkedet i 2025, som skal sætte retningen for en sammenhængende forvaltningsramme for et fuldt integreret energimarked i EU.

Kommissionen vil også have flere forbrugere til at skifte fra gas til elektricitet, så de både drager fordel af den planlagte udbygning af elproduktionen, og er bedre rustet til fremtidige energikriser. Derfor lancerer Kommissionen i starten af 2026 en ny handlingsplan for elektrificering og en strategi for opvarmning og køling.

Kommissionen vil desuden i forbindelse med revisionen af statsstøttere reglerne i andet kvartal af 2025 præcisere kravene for statsstøtte til fleksibilitetsordninger som f.eks. lagring.

KONKLUSION

Kommissionens handlingsplan for energi er en vigtig del af EU's overordnede strategi for at styrke EU's konkurrenceevne, klimainsats og

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeu.dk



**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

økonomiske sikkerhed. Planens ambition er at forene disse mål med én fælles løsning - den vedvarende energiproduktion skal udbygges, industrien skal elektrificeres, og elnettet skal gøres robust. Lavere energipriser skal både på kort sigt understøtte denne fremgang, men på længere sigt også være et produkt af den. Kommissionen ser altså elektrificering som en selvforstærkende spiral, hvor lavere elpriser fordrer elektrificering, hvilket resulterer i større investeringer i grøn elektricitet, som igen sænker energipriserne.

På kort sigt vil Kommissionen sænke elpriserne gennem lavere skatter på el og mere intelligent tariffer, som giver forbrugere et incitament til at flytte deres forbrug, så netomkostningerne holdes på så lavt niveau som muligt.

På længere sigt vil Kommissionen styrke produktionen af grøn elektricitet ved at fremme initiativer, som garanterer udviklere en rentabel pris, sænke godkendelsestiden på nye projekter og lempe statsstøtteregele. Kommissionen vil derudover styrke elnettet og dets integration, så prisforskelle i EU i højere grad udjævnes, og sætte fart på elektrificeringen.

Niklas Bjørnkjær Jakobsen / NDEU

REFERENCER

[Aftalen om ren industri](#)

[Energiunionspakken](#)

[Et konkurrenceevnekompas for EU](#)

[Handlingsplan for energi til overkommelige priser](#)

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeudk